

LHOTSKÝ INFORMÁTOR

Číslo vydání: 2/2023

vydán dne: 18.04.2023

POZOR ZMĚNY!!!

Změna způsobu ukládání komunálního odpadu na trvalých stanovištích.

Dne 19.05.2023 dojde ke zrušení sběrných míst v obci (Kršle, Oblesky). Sběrná místa budou nahrazena kontejnerovým stáním s kontejnery na smíšený odpad. Žádáme tedy občany, aby již neodkládali volně odpad v pytlích, ale využili k tomu určené kontejnery.

Vytvoření nového kontejnerového stání.

Vzhledem k trvale neutěšenému stavu kontejnerového stání před prodejnou potravin bylo na zasedání Zastupitelstva obce rozhodnuto o přemístění kontejnerů. Po úpravě plochy budou kontejnery od prodejny potravin přemístěny na pozemek u fy Spolstav.

UPOZORNĚNÍ.

Dne 02.05.2023 od 07:30 do 15:00 hodin dojde na území obce Vyšší Lhoty k přerušení dodávky elektrické energie.

Dotační program obce Vyšní Lhoty na domovní čistírny odpadních vod.

Zastupitelstvo obce Vyšní Lhoty na svém zasedání dne 29.03.2023 schválilo program Obce Vyšní Lhoty na podporu životního prostředí - „Podpora vybudování malých domovních čistíren odpadních vod v obci Vyšní Lhoty“ a rovněž schválilo objem finančních prostředků dotačního programu pro léta 2023-2025 ve výši 1 400 000 Kč, z toho na rok 2023 částku 560 000 Kč.

Veškeré informace k programu získáte na internetových stránkách obce www.vysnilhoty.cz/obec/program Obce Vyšní Lhoty na podporu životního prostředí – podpora ČOV

Dotace v rámci Programu na podporu zdravého stárnutí v Moravskoslezském kraji na rok 2023.

Obci Vyšní Lhoty byla poskytnuta dotace z rozpočtu Moravskoslezského kraje v rámci Programu na podporu zdravého stárnutí v Moravskoslezském kraji na rok 2023 ve výši 57.400 Kč. Z dotace budou za spoluúčasti obce hrazeny náklady na tři akce seniorů z Vyšních Lhot – 2x zájezd, 1x návštěva divadelního představení.

Jednodenní poznávací zájezd do Šumperku a Velkých Losin.

Obec Vyšní Lhoty a Senior klub pořádají zájezd pro seniory ve věku nad 60 let. Zájezd je spolufinancován a pořádán obcí Vyšní Lhoty společně s Programem na podporu zdravého stárnutí v Moravskoslezském kraji na rok 2023.

Čtvrtek 4.května 2023

Odjezd 6.30 hodin ze zastávky Pod Prašivou a postupně z dalších zastávek.

Na zájezd je nutné se přihlásit do 20.dubna 2023 u členů výboru Senior klubu (Motlochová, Talíková, Dybová, Koloničný)

Celodenní program:

Muzeum čarodějnických procesů v Šumperku

Exkurze v minipivovaru Zlosin s degustací piva ve Velkých Losinách

Přestávka na oběd

Ruční papírna a muzeum papíru Velké Losiny

Možnost nákupu speciálních velkolosinských pralinek

**Obec Vyšší Lhoty vyhlašuje fotosoutěž
na téma**

**ROK VE VYŠNÍCH LHOTÁCH
VE FOTOGRAFII**

Podmínky soutěže:

- Originální snímky v plném rozlišení zasílejte na e-mail: soutez@vysnilhoty.cz
- Soutěž bude probíhat čtvrtletně - fotky jaro 2023 zasílejte do 31.05.2023
- Můžete zaslat až 4 fotografie
- Vždy uveďte: název fotografie, vaše jméno a telefonní kontakt
- Zasláním fotografie souhlasíte se zveřejněním a využitím k propagaci obce
- Vítězná fotografie bude odměněna dárkem

Hyundai – Dobrý soused.

Každoroční setkání zástupců HMMC a starostů obcí spolu s předáním symbolických šeků se letos odehrálo ve čtvrtek 9. března netradičně v prostorách multifunkční auly Gong v areálu Dolních Vítkovic, jehož je nošovický Hyundai partnerem. Kromě prezentace novinek z prostředí HMMC si starostové vyslechli zajímavosti a chystané plány v oblasti cestovního ruchu a cyklodopravy v Moravskoslezském kraji v podání destinační společnosti Moravian-Silesian Tourism.

Každé ze 13 zapojených obcí z okolí závodu věnovala nošovická automobilka Hyundai částku 60 000 Kč, což je o 10 000 Kč více než v předešlých letech. Peníze využijí obce nejen na pořádání kulturně-společenských akcí, ale i na nákup potřebného vybavení pro místní spolky.

Produktový katalog Sdružení obcí povodí Morávky.

Jsme dobrovolný svazek obcí, jehož součástí jsou obce: Dobrá, Dobratice, Krásná, Morávka, Nižní Lhoty, Nošovice, Pražmo, Raškovice, Vojkovice a Vyšní Lhoty. Společně realizujeme různé projekty napříč všemi obcemi.

Jedním z našich následujících projektů je snaha vytvořit Produktový katalog SOPM, jehož prostřednictvím bychom rádi pomohli zviditelnit se šikovným lidem na našem území, nejen podnikatelům. Pokud patříte

mezi lidi s dobrými nápady, či šikovnýma rukama a rádi byste prezentovali své výtvary, nebo služby? Není nic snazšího.

Na webových stránkách našeho sdružení www.sopm.cz v sekci Produktový katalog naleznete odkaz na krátký dotazník, který nám o Vás prozradí základní informace. Tyto pak použijeme při tvorbě Produktového katalogu, kde budou zájemci a jejich portfolio prezentováni.

Finální podobu prezentace s Vámi budeme konzultovat.

Ing. Kristýna Pumrová
Projektová manažerka SOPM

PRODUKTOVÝ KATALOG

SDRUŽENÍ OBCÍ POVODÍ
MORÁVKY

**CHCEME NA NAŠEM ÚZEMÍ POMOCI
ZVIDITELNIT SE MÍSTNÍM ŠIKOVNÝM
LIDEM A PODNIKATELŮM.**

Chtěli byste být uveřejněni v Produktovém katalogu SOPM?

Vyplňte náš dotazník:

- v papírové podobě na Vašem obecním úřadě,
- v elektronické podobě na našich stránkách.

Nebojte se nám dát o sobě vědět.

Vaši prezentaci v rámci vznikajícího katalogu společně doladíme.

WWW.SOPM.CZ

Z historie obce Vyšní Lhoty.

Protože znát historii obce, ve které žijeme, by mělo být samozřejmostí, dovolujeme si vás seznámit s tím, jak obec Vyšní Lhoty vznikla, se základními událostmi, které se v průběhu dějin v obci staly i o souvislostech, které ovlivnily historii obce. Vycházíme přitom zejména z publikace „700 let obce Vyšní Lhoty 1292-1992“, kroniky obce, dokumentů Slezského muzea v Českém Těšíně, muzea Beskyd i vzpomínek pamětníků.

První zmínky o vzniku obce či osady jsou z r. 1288 a 1292. Byla zvána Lhotou Mudrého nebo Warmundovice po svém zakladateli, jmenoval se Pašek Mudrý Warmund nebo Warmundovič, který byl u dvora knížete Mečislava Těšínského a v té době založil na Těšínsku více osad. První písemná zpráva je listina vydaná těšínským knížetem Kazimírem na zámku ve Fryštátě r. 1524 a nejstarší zápis se jmény osadníků je z r. 1580.

Koncem 15. stol. se z území dnešního Rumunska přestěhovali do oblasti Těšínského Slezska a severovýchodní Moravy přes Ukrajinu, jižní Polsko a Slovensko VALAŠI. Jejich příchod byl pozvolný a osídlovali především horské a podhorské oblasti Těšínského knížectví a přinesli nový způsob hospodaření, nové zvyky a tradice. Valaši začali nevyužívané horské paseky měnit na pastviny, klučili lesy, za což odváděli vrchnosti nájem. Proto byli vítáni. Na valašskou kolonizaci navázala kolonizace pasekářská, už za účasti místního obyvatelstva. Na území Těšínské komory, čili v přímém majetku těšínských knížat se v polovině 17 stol. nacházelo 30 salašů, kde se páslo přes 10 tisíc ovcí a 858 koz. Později se na salaších chovaly i v menším počtu krávy, které byly chovány běžně u místního obyvatelstva.

Valaši bydleli na salaších, kde zpracovávali zejména mléko na sýry, brynzů, žinčici a další výrobky. Vrchnosti odváděli i stanovené množství svých výrobků a taky přímo ovce a kozy. Fungovalo tzv. Valašské právo, které upravovalo vztahy mezi Valachy, poměr k vrchnosti či domácímu obyvatelstvu, zasedal i valašský soud. Mluvčím valašského lidu byl vojvoda.

Mýcením lesů se měnila krajina a zejména založením železáren bylo potřeba mnoho dřeva na zpracování železa, byla činnost Valachů omezována. I na Frýdecku a Karvinsku tak postupně valašské tradice díky industrializaci zanikaly. Došlo ke splynutí valachů a pasekářů a vznikla horská kolonizace. Začaly se zakládat horské a podhorské obce kde větší podíl mělo valašské obyvatelstvo. Tak vznikly obce Morávka,

Krásná, Malenovice, Nová Ves, Staré Hamry. To bylo v letech 1636 a 1664. Na Jablunkovsku se valašské tradice zachovaly a měnily se na gorolské.

V té době na Prašivé obhospodařovalo nové pastviny asi 20 poddaných, kteří v roce 1636 odváděli vrchnosti nájemní rentu ve výši 26 zlatých a 26 grošů. Některá jména poddaných se zachovala dodnes.

Je potřeba připomenout, že Vyšní Lhoty patřily ve středověku Těšínskému knížectví, později připadlo Frýdeckému panství, ale i nadále zůstaly formálně součástí Těšínska. Hranici mezi Slezskem a Moravou tvoří řeka Ostravice. Roku 1580 mělo Frýdecké panství 16 obcí a město Frýdek.

Pokračování příště.

pro obec Vyšní Lhoty Jiří Marynčák

Kalendář pro rok 2024

Vážení občané!

Druhým rokem máte k dispozici stolní kalendář, a protože se jeho vydání setkalo s pozitivními ohlasy, rozhodlo Zastupitelstvo obce s Kulturním výborem obce v jeho vydávání pokračovat. Z mnoha námětů vybral Kulturní výbor obce pro rok 2024 následující téma:

Tvořivost našich dětí – jejich obrázky, výtvary a výrobky.

Obracíme se na Vás občany, rodiče a prarodiče, abyste obci poskytli fotografie toho, co Vaše děti nakreslily nebo vytvořily. Obrázky nebo výtvary mohou být na jakémkoliv téma, např. rodina, hry, zážitky, roční období, Velikonoce, Vánoce, prázdniny, škola, vlastní fantazie apod.

Tvorba se týká dětí do 15-ti let.

Termín dodání je průběžný, **nejpozději do 10. září 2023.**

Fotografie zasílejte elektronicky na e-mail: obec@vysnilhoty.cz

K fotu uveďte jméno a věk dítěte. Tím dáváte souhlas s jeho uvedením v kalendáři.

Společně s Vámi věříme, že každou rodinu potěší, pokud se právě fotografie tvorby Vašeho dítěte nebo vnuka stane součástí **stolního kalendáře 2024.**

Vyšní Lhoty dětem.

Tak jsme se rozloučili s blokem setkávání „Den deskových her“ TURNAJEM V PEXESU. Lhala bych, kdybych tvrdila, že jsem nečekala více dětí. Ale snad je to důkazem toho, že mají děti doma spoustu zábavy a nenudí se. A to je dobře. Deskové hry rozvíjejí logické i komunikační schopnosti a dovednosti. Utužují přátelské vztahy, podporují fantazii a mají spoustu dalších benefitů.

Na deskových hrách se potkávalo pravidelně 8 až 12 hráčů, a mnohdy se stalo, že hodina a půl hraní nestačila. Hráli jsme hry pro nejmenší, PEXESO, Duha, ZOO, Spuzzle, Loupežníci třeště se, Lovci pokladů, Člověče nezlob se, a pro zkušenější hráče Carcassonne, Zbojníci z Beskyd, karetní hry, Dostihy a sázky, Monopoly, Cestujeme po hradech a zámcích, Auto Europa a spoustu dalších.

Turnaj v Pexesu byl svižný, z původně plánovaných tří, byly obsazeny 2 kategorie, 1) děti předškolního věku a 2) školáci od třetí do šesté třídy ZŠ. Účastnilo se celkem 12 dětí. Děti, které měly odehrány souboje se všemi hráči si mohly smlsnout na dobrotách, které připravily maminky anebo pohrát si na koberci s autíčky.

První dubnovou sobotu jsme se připojili k dobrovolnické akci Uklidme Česko – Uklidme Vyšní Lhoty. Jak se již psalo v reportu, akce jsme se účastnili spolu s mladými hasiči, bylo nás celkem 31, z toho 18 dětí od 5 do 13 let.

Na Zelený čtvrtek, 6.4.2023 od 16 hod. jsme se v místním Komunitním centru setkali při Velikonočním tvoření. Pro děti a jejich rodiče bylo připraveno tradiční pečivo (Jidáše a piškotový beránek) a hlavně 4 tvořivé stolečky a proutí na výrobu pletené velikonoční pomlázky.

Děkuji všem, kteří se spolupodílí na těchto akcích, věnují tomu svůj volný čas, energii a často i vlastní prostředky. Velmi si toho cením.

V pátek, 26.5.2023 bychom se rádi sešli s dětmi a rodiči u příležitosti „Smažení Vaječiny“. Před samotnou smaženicí, si děti budou moci zasoutěžit v netradičních disciplínách, které nebudou o rychlosti, ale spíše o obratnosti, šikovnosti a dovednostech úměrných jejich věku. Těšíme se na vás od 16 hod na hřišti u školky, komunitního centra. Zahájení disciplín bude o půl páté a po skončení soutěží se pustíme do smažení vaječiny.

Za spolek Vyšní Lhoty dětem, Barbora Tomoszková

26.5.2023
od 16. hod
na hřišti u mateřské školy Vyšní Lhoty

SPORTOVNÍ DEN

SMAŽENÍ VAJEČINY
PŘINESTE SI ČERSTVÉ VEJCE
(2 AŽ 3 NA OSOBU)
od cca 17:30

Tradiční fotbalové utkání svobodní – ženatí.

V pátek 09.06.2023 od 16:30 hodin se na hřišti u Mateřské školy Vyšní Lhoty uskuteční tradiční fotbalové utkání svobodní proti ženatým. Každý, ať už hráč nebo jen divák je vítán. Občerstvení zajištěno. Utkání proběhne jen za příznivého počasí.

SK NOŠOVICE-LHOTY.

Co připravujeme.....

Kromě pravidelné pozvánky na „NEDĚLNÍ ODPOLEDNE S FOTBALEM“ dle rozpisu okresního přeboru mužů se nám opět blíží období, ve kterém pro Vás připravujeme projekci v rámci LETNÍHO KINA, pořádanou ve spolupráci s agenturou „KINO NA CESTÁCH“.

9.6.2023 od 21.00 hod

Vás zveme do Sportovního a společenského areálu v Nošovicích. Vzhledem k časové rezervě, kterou zatím do daného termínu máme, jsme zatím nevybrali žádný film. Důvod se nabízí, nabídka konkrétních filmů se neustále aktualizuje, a protože Vám chceme nabídnout co nejnovější film, výběr uskutečníme týden před projekcí. O výběru daného filmu Vás budeme informovat všemi dostupnými informačními prostředky.

Občerstvení bude jako vždy zajištěno. Těšíme se na Vaši návštěvu.

Lumír Vojkovský, předseda SK

Pozvánka na zápasy mladší přípravky

Čtvrtek	20.4. v 17:00	v Nošovicích
Čtvrtek	4.5. v 17:00	v Nošovicích
Čtvrtek	18.5. v 17:00	v Nošovicích
Čtvrtek	1.6. v 17:00	v Nošovicích

Pozvánka na zápasy starší přípravky

Čtvrtek	27.4. v 17:00	v Nošovicích
Čtvrtek	11.5. v 17:00	v Nošovicích

Férová snídaně

Obec Vyšní Lhoty a Kulturní výbor obce Vás srdečně zvou na

FÉROVOU SNÍDANI Do areálu v Kamenitém v sobotu 13.května 2023 v době od 9.00 do 12.00 hodin

Během Férové snídaně se schází lidé v přírodě, aby si společně se svými sousedy a známými pochutnali na fairtradových a lokálních dobrotách. Svým zapojením dávají lidé najevo, že je zajímavá, kdo a za jakých podmínek pro ně plodiny pěstuje. Do košíku si můžete vzít doma napečené dobroty, které pak navzájem můžeme ochutnat.

My Vám k tomu uvaříme kávu se značkou Fairtrade. Tato akce na podporu lokálních a fairtradových pěstitelů probíhá v České republice od roku 2011, vždy druhou květnovou sobotu na **Světový den pro fair trade**. Přehled výrobků se známku FAIRTRADE na českém a slovenském trhu najdete v katalogu TASTE.

Děkujeme za vaše zapojení a těšíme se na společné setkání!

Co je Férová snídaně neboli FAIRTRADE?

Fairtrade je celosvětová organizace, která si klade za cíl pomáhat nejhudším pěstitelům a výrobcům tak, aby za svou práci dostali spravedlivě zaplacení. Roku 1989 byla založena Světová fairtradová organizace WFTO (World Fair Trade Organisation). V roce 1997 potom vznikla organizace Fairtrade International, která vypracovala fairtradové standardy a v roce 2002 spustila jednotnou certifikační známku FAIRTRADE®.

Přínosem uvedené činnosti je:

- **Spravedlivější a garantovaná odměna**, pěstitelé dostávají za svou práci férové výkupní ceny
- **Zákaz dětské a otrocké práce**. Fairtradová pěstitelé nesmějí využívat dětskou pracovní sílu, zakázána je i jakákoliv nucená práce
- **Šetrný přístup k životnímu prostředí**. Fairtradová pěstitelé šetří vodou a omezují využívání pesticidů a další chemie
- **Dodržování lidských a pracovních práv**. Fairtrade dbá na lepší životní i pracovní podmínky pěstitelů a dodržování úmluv Mezinárodní organizace práce
- fairtradová pěstitelé dostávají **fairtradový příplatek** – dodatečné finance, které investují do projektů, jež sami určí za prioritní

Jak můžeme pomoci my?

Kupujeme výrobky označené uvedenými certifikačními značkami: kávu, čaj, čokoládu, cukr, kakao, džus, banány, rukodělné výrobky. V současné době najdete tyto výrobky v obchodních řetězcích a v prodejnách zdravé výživy.

Seniorská klání v bowlingu.

Začalo to jen tak pro zábavu a na zkoušku v roce 2016 v restauraci U kříže ve Frýdku. O čem je řeč? No přece o bowlingu seniorů. Výsledky se hráčům začaly počítat od roku 2018. Při hře vznikala nejen rivalita, ale i mnohá přátelství a kamarádství, která trvají dodnes. V roce 2020, kdy byla dokončena stavba

bowlingu v Nošovicích v Radegastově šenku, začala bowlingová klání seniorů tam. Průměrná účast je 15 členů, ale jsou i dny kdy jich přijde i 25, záleží to na okolnostech. Hraje se 1x v měsíci, což je uváděno v plánu seniorských aktivit. Takže kdo chce, může dorazit. Každý rok se vyhodnocují dosažené výsledky jak v ženách, tak i v mužích.

Nejvíce bodů dosáhli (sledováno v průběhu posledních čtyř let):

Ženy: Milena Zielinová	149	Muži: Richard Motloch	193
Drahlava Sikorová	143	Adam Zielina	155
Zdeňka Dulavová	138	Jan Kohut	151

Senioři přijďte a zapojte se do bowlingového klání. I vy se můžete podílet na vytvoření nových rekordů a dobře se pobavit. Nošovice nejsou daleko.

Za Senior klub Milena Zielinová

Myslivecký spolek Kotař.

S příchodem jara se neprobouzí jen příroda, ale rodí se i mláďata v lese. Proto prosíme návštěvníky přírody, aby se chovali v těchto měsících tiše a ohleduplně, nepouštěli psy na volno a nerušili zvěř po dlouhé zimě.

Děkujeme
Myslivecký spolek Kotař z.s.

**NEZMRZNU!
NEZACHRAŇUJ MĚ!**

Zajíčky, selátka ani třeba kachňata přichod na svět v mrazivých dnech nezaskočí.

Nechte je prosím v klidu, nerušte je, nesnažte se je zachránit. Jejich maminka je obvykle poblíž.

RADEGASTOVY HODY V PIVOVARU RADEGAST

SOBOTA 13.5.2023 OD 10 DO 17 HODIN

- Regionální speciality a pivo Radegast
- Prohlídka pivovaru Radegast s ochutnávkou pivního speciálu
- Škola čepování s Jakubem Šrubařem
- Hudební program
- Soutěže o hodnotné ceny
- A spoustu dalších zážitků

RADEGAST

WWW.RADEGAST.CZ

ALKOHOL ZA VOLANT NEPATŘÍ
www.napivosrozumem.cz

Přestavba kola na **ELEKTROKOLO**

Víte, že z Vašeho běžného kola dokážeme vytvořit parádní a spolehlivé **ELEKTROKOLO**?

- Nemusíte se zbavovat Vašeho oblíbeného kola.
- Přestavba nabízí vyšší výkon a kvalitu než běžná elektrokola za násobně nižší cenu.
- Provedu základní servis Vašeho kola zdarma.
- Jednoduché ovládání, pořádně Vás zaškolím.
- Hotovo do jednoho týdne.

+420 605 442 493

elekola@email.cz

dílna u Frýdku-Místku

WWW.ELEKOLA.CZ

FRÉZOVÁNÍ PAŘEZŮ

737 21 44 21

- **Levně a rychle**
- **Bez poškození terénu (pásová)**
- **Doprava ZDARMA do 50km**

Zdeněk Sikora Návší

VERMEER fréza SC40TX

LMSTŘECHY

75
let
Záruka

**Pokryvačství
a Tesařství**

tel. **721127 056**

lmstrechy.cz

 **Placky
na Střechy**
od LMSTŘECHY

**Fotovoltaika
Tepelná čerpadla**

s Dotací

tel. **733 444 134**

plackynastrechy.cz